

Kamshedar och andra föremål av horn
Användning.

Jag har ejelt använt småhedar såväl av
trä, som av horn. Tills ungefär vid sekelskiftet
Fråshederna var timverkadel av björk.

Kamshedarna började användas redan före min
tid. Kanske 100 år tidigare. De ansågs ha den
fördelen att de var mycket stödjare. Trä- och
hornshedar användes samtidigt för olika ändamål.

Ungefär vid år 1900 upphörde bruket av hornshedar.
Fråshederna användes längre. Metallshedarna
började då tränga ut hornshedarna. Tråshedar
och metallshedar användes samtidigt. Metall-
shederna ansågs ha den fördelen att de var lättare
än hålla vaka. Tråshedar av större format, fanns
i varje gård för gräddskammring. I min barndom
kunde hushållsmedlemmarna sina egna tråshedar
märkta med förnammens initialer iuskuerna i spektet

Husbonden släpkade sin sked ren, och lade den på en
tynna över hans plats vid bordet. (1880-1890)

Arbetsfolk och gäster, medförde aldrig egna
spedar, utan använde frammanlagda trähanna,
dosor, knuthorn, fjällsterhorn och bommar, som
timmerhade av horn. Spedar, och andra föremål av
horn inköptes av bringvandrande försäljare
från fastlandet, eller genom köp vid marknader
och i handelsboden. Priset var ungefär 50 öre
pr. st. för sked.

Fjällberkning av hornarbeten

Ännu ofta har andrig fjälls ^{som} rågor timmerhär
bruksvaror av horn, antalet än pruns dosor, som
tillgick så än en lagom stort horn rågades av en
lagom bit, vilken haktes, och skrapades, och
infassades en boten av trä i ena änden, och en lock
i andra. Fjällsterhorn timmerhades på samma sätt.
Men här behövdes ej vare sig boten eller lock.

Denna timverkning bedrevs i liten utsträckning
till dess behov, på fastlandet. (Småland) Timverkades
hörnpraktiskt för avsala på öland. Utbildning
hade de ingen, annat än den vana de skaffade sig
Mest på distansutställare eller torpare. Verksamheten
var mest bispyssa. Timverkningen slutade när
det ej blev någon avsättning för varorna (1900)

Närthom timverkades var jägarna här hemma. Islande
En lagom stort horn avsårades, koktes, och rengjordes
En trädbotten insattes i den större ändan; genom den
spetsiga toppen av hornet såddes kornet i geväret
vid laddning. Korn av oxar och kor användes
Det händt att kringvandrande uppköpare av korn
drog omkring i bygden, vilka, i sin tur, försände den
den timverkare av hornsaker. Det omkring år 1880-1890
alla horn som skulle användas kokades. Några bispyssiga
föreställningar har jag ej något minne av, eller hört talas
om. Raljores timverkning av t. ex. skedar och kammar

förkom andrig här, vad som varit rörande detta arbete
här är obekant.

Försäkring av hemarbetena

För den väl hemskickade kamma sjuka, som för
det mesta görs sig ut på försäkringsresor
och går ut i gård och i gård. Därför kommer
förkommer till och med ännu. De salufördes
i handelsaffärer vid arytning till återförsä-
-are erhålls i regel lägre betaltning. (Kassa 10%) än
vid försäkring direkt till försäkrare.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4